

İÇİNDEKİLER

Sıra	Yayın Tarihi	Yayın Adı	Başlık	Sayfa
38237861	09.05.2014	Hürriyet	HÜLYA GÜLER	1

TEKSTİL SEKTÖRÜ 2013'TE 15.3 MİLYAR DOLAR CARİ FAZLA VERDİ

Cari Açığın İlacı Tekstil Dosyası

Tekstil-hazır giyim ihracatı **27.7** milyar dolar

Sektörün kayıtlı istihdamı **918** bin

Tekstil ve hazır giyim 6'ncı Bölge gibi TEŞVİK edilse istihdam 1 milyona;

Cari fazla 20 milyar \$'a çıkar

Türkiye Tekstil Sanayii İyileştirici Sivilizasyon Kurumunun hazırladığı

Hülya GÜLER

Tekstil ve Hazır Giyim Sanayii Yatırım Teşvik Belgeleri 2013*

Bölge	İller	Belge adedi	Sabit yatırım (Milyar TL)	İstihdam
1	Antalya	1	7	10
1	Bursa	93	560	1.327
1	İstanbul	112	385	2.397
1	İzmir	6	19	460
1	Kocaeli	2	162	75
2	Adana	10	142	301
2	Aydın	1	55	65
2	Bolu	1	7	30
2	Çanakkale	1	1	180
2	Denizli	46	186	533
2	Edirne	4	34	310
2	Kayseri	7	210	165
2	Kırklareli	8	132	295
2	Konya	1	1	3
2	Sakarya	13	125	507
2	Tekirdağ	50	529	1.131
2	Yalova	1	43	5
3	Balıkesir	2	8	75
3	Bilecik	2	45	180
3	Gaziantep	87	1.135	1.851
3	Manisa	1	9	15
3	Mersin	1	20	16
3	Uşak	16	32	37
3	Zonguldak	2	62	70
4	Afyonkarahisar	3	71	145
4	Amasya	1	2	10
4	Bartın	2	5	86
4	Çorum	1	19	15
4	Düzce	10	24	617
4	Elazığ	1	2	10
4	Hatay	1	2	340
4	Kastamonu	5	8	349
4	Kırkkale	1	1	130
4	Kırşehir	1	1	12
4	Kütahya	1	3	150
4	Malatya	7	253	397
5	Adıyaman	14	61	1.583
5	Çankırı	7	72	685
5	Giresun	5	21	965
5	Kahramanmaraş	50	924	1.343
5	Kilis	4	12	156
5	Niğde	9	19	343
5	Ordu	5	9	835
5	Osmaniye	3	100	334
5	Sinop	8	21	945
5	Tokat	9	18	1.249
5	Yozgat	2	6	210
6	Ağrı	2	8	85
6	Ardahan	1	1	110
6	Batman	32	35	4.645
6	Bingöl	1	3	296
6	Bitlis	6	4	682
6	Diyarbakır	13	462	1.456
6	Hakkari	1	1	200
6	İğdir	2	2	300
6	Mardin	13	13	1.485
6	Muş	4	6	835
6	Sirri	2	2	276
6	Şanlıurfa	36	412	4.032
6	Sırnak	1	1	80
6	Van	5	5	679
TOPLAM		737	6.702	36.108

KAYNAK: Ekonomi Bakanlığı
* : Tekstil ve hazır giyim sektörü 2010 yılında toplamda 427 teşvik belgesi alınırken, 2.2 milyar TL yatırım ve 15 bin 548 istihdam sağlandı. 2011'de 510 yatırım teşvik belgesi alan sektör 4.9 milyar TL yatırım ve 18 bin 459 istihdam sağlarken, 2012'de 665 yatırım teşvik belgesi ile, 4.3 milyar TL yatırım ve 26 bin 374 istihdam gerçekleştirildi.

TÜRKİYE'nin büyüme, istihdam ve ihracatında stratejik öneme sahip tekstil ve hazır giyim, 'stratejik sektör' olarak benimsenip, 6'ncı Bölge'ye verilen teşviklerle desteklenirse, geçen yıl verdiği 15.3 milyar dolarlık cari fazlının bir yılda 20 milyar dolara çıkacağı öngörülmüyor. Sektör temsilcileri daha efektif bir teşvik sistemiyle istihdamı da rahatlıkla 1 milyona çıkacağını belirtiyor.

EKONOMİK büyümeyle desteklenerek ve özellikle ihracatı arttırmaya yönelik tedbirler kapsamında 2012 yılı ortasında uygulamaya başlayan yeni teşvik sistemi, tekstil ve hazır giyim sektöründe önemli gelişmeler yaşanmasını sağladı. Yeni teşvik sisteminin yanı sıra 2013'te tekstil sektöründe başlayan ek vergi uygulaması ile birlikte tekstil ve hazır giyim sektöründeki yatırımlarda son 5 yılda patlama yaşandı. Türkiye genelinde, 2012 yılında 4 bin 311 ve 2013'te 4 bin 985 adet toplam yatırım teşvik belgesi alındı. Tekstil ve hazır giyim sektöründeki yatırım teşvik belgesi sayısı ise, 2012'de 665 ve 2013'te de 737 oldu. Bu, Türkiye toplamının yaklaşık yüzde 15'ini oluşturuyor. Ancak tekstil ve hazır giyim sektörü temsilcileri, yapılan yatırımlar tüm sektörler içinde son derece önemli bir pay almış olsa da, yatırımların beklenenlerin oldukça altında kaldığına dikkat çekiyor. Sektördeki atıl kapasite de göz önüne alınarak yapılan hesaplamalar, 'cari açığın ilacı' olarak değerlendirilen tekstil ve hazır giyim sektörünün 2013 yılında sağladığı 15.3 milyar dolarlık dış ticaret fazlasını bir yıl gibi kısa bir sürede 20 milyar dolara çıkarabileceğini gösteriyor. Sektörün, sağladığı 918 bin 496 kişiye kayıtlı istihdamın daha da çoğaltma stratejileri geliştirilmesi bir teşvik sistemi sayesinde rahatlıkla 1 milyon üzerine çıkarılabileceği öngörülmüyor.

İSTİHDAMA BÜYÜK KATKI
Rakamların açıkça ortaya koyduğu tablo özetle şöyle; tekstil

sektörüne yönelik getirilen ek vergi uygulamasının etkisiyle 2011 yılında bir önceki yıla göre yüzde 120'lik bir artışla, 4.9 Milyar TL'lik bir yatırım gerçekleştirilen tekstil ve hazır giyim sektörü, 2011'deki teşvikli yatırımlar içinde yüzde 9.2'lik bir pay aldı. Ancak takip edilen dönemde yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminde rağmen sektördeki yatırımlarda beklenen artış olmadı ve tekstil ve hazır giyim sektörünün 2012'de tüm teşvikli yatırımlar içindeki payı sadece yüzde 7.5'te kaldı. Bu rakam 2013 yılı içinde ise yüzde 7.1'e geriledi. Oysa sağladığı istihdam ve gerçekleştirdiği ihracat ile Türkiye'nin en önde gelen sektörlerinden biri olan tekstil ve hazır giyim sektörü, mevcut üretim kapasitesi düşünüldüğünde yatırımın çok daha fazla katkı yapabilecekti. Ancak sektör temsilcileri, bunun gerçekleştirilmesi için tekstil ve hazır giyim sektörlerine yönelik bölgelerden bağışın olarak daha kapsamlı bir teşvik politikasının benimsenmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

STRATEJİK SEKTÖR ÖLÇALMI
İhracatı dünyada 4'üncü büyük oyuncu olarak önemli bir konumda bulunan Türk tekstil ve hazır giyim sektörünün, uluslararası pazarlardaki bu etkin konumunu koruması Türkiye ekonomisi açısından da stratejik önem taşıyor. Bunun için de sektöre yönelik devletler komusunda yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu sektör temsilcileri tarafından zaman zaman gündeme getiriliyor. Bu bağlamda sektör temsilcileri, tekstil ve hazır giyim Türkiye için stratejik sektör olarak ele alınması gerektiğine dikkat çekiyor. Mevcut teşvik sistemi çerçevesinde sadece 6. Bölge'ye sağlanmakta olan desteklerin kademeli olarak diğer bölgelere genişletilmesi gerektiğini belirten sektör temsilcileri, özellikle istihdam ve katma değer yaratan sektörlerin bulunduğu bölgelerde yüzde teşvik desteklenmesi gerektiğini altını çiziyor. Tekstil ve hazır giyimde, Türkiye'de şu ana kadar olumsuz olan Bursa, İstanbul, Denizli, Kahramanmaraş, İzmir gibi doğu kıyımelerinin olduğu bölgelerin teşvik sistemi kapsamına bölge ayrımı yapılmaksızın desteklenmesi özellikle rekabet gücünün artırılması açısından büyük önem taşıyor.

Tekstil ve hazır giyimde 36 bini aşkın istihdam

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ 2010-2013 TÜM SEKTÖRLER TOPLAMI

Yıl	Belge adedi	Sabit yatırım (Milyar TL)	İstihdam
2010	4.128	62,8	149.215
2011	4.386	53,7	125.532
2012	4.311	57,7	146.960
2013	4.985	93,9	190.385

TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ

Yıl	Belge adedi	Sabit yatırım (Milyar TL)	İstihdam
2010	427	2,2	15.548
2011	510	4,9	18.549
2012	665	4,3	26.374
2013	737	6,7	36.108

TEKSTİL VE HAZIR GİYİMİN TÜM SEKTÖRLER İÇİNDEKİ PAYI (%)

Yıl	Belge adedi	Sabit yatırım (Milyar TL)	İstihdam
2010	10,3	3,6	10,4
2011	11,6	9,2	14,7
2012	15,4	7,5	17,9
2013	14,8	7,1	19,0

6'ncı Bölge kademeli olarak genişletilsin

TEKSTİL ve hazır giyim sektörünün Türkiye çapına yayılması ciddi bir üretim kapasitesi olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, yeni bir teşvik politikası ile sektörün rekabet gücünün artırılmasına yönelik şu önerilerde bulundu:

- 6'ncı Bölge kademeli olarak genişletilmeli, özellikle istihdam ve katma değer yaratan tekstil ve hazır giyim sektörü kumelenmesini getirdiği avantajlardan da daha fazla yararlanmak amacıyla bulunduğu yerlerde de teşviklerle desteklenmeli
- 6'ncı Bölge dışındaki yerlerde yapılacak yeni yatırımların sağlanacak ek istihdam için sigorta primi, işveren payının tamamı en az 5 yıllık süreyle, sigorta primi işçi payı da bölgesel farklılıklar göz önüne alınarak değişim zaman ve oranlarda desteklenmeli.

- Tekstil ve hazır giyim gibi emek yoğun ve low-mid değerli yüksek imalat sanayi sektörümüz "Stratejik Sektör" olarak tanınmalı ve bölge ayrımı gözetilmeksizin ülke genelinde 6'ncı Bölge desteklerinden yararlanabilmeli.
- AR-GE yatırımları ve bu alanda verilen teşvikler genişletilmeli ve artırılmalı.
- Ürün geliştirme (UR-GE) faaliyetleri yapılacak yeni bir bütüncül düşünme kapsamında özel teşviklerle desteklenmeli.
- Enerji tasarrufu yatırımları yapan firmalara yatırım bedelinin tamamı için kurumlar vergisi matrahından muafiyet sağlanmalı.
- Kayıt dışı ile mücadele kapsamında etkin çözümler geliştirilmeli, tekstil istihdam ve kurumsal işletmelerin muhtelif teşviklerle ödüllendirilmeli.

İstihdama büyük katkı

TEKSTİL ve hazır giyim sektörü bir yandan uluslararası ticarete bugüne kadar elde ettiği rekabetçi konumunu koruyan bir yandan da yeni yatırımlarla büyüme devam ediyor. Sektörün yatırım teşvik bölgelerinde üngülen sabit yatırım tutarı 2012'de 4.4 milyar TL ve 2013'te 6.7 milyar TL oldu. Tekstil ve hazır giyim sektörü, tüm sektörler sabit yatırım toplamı içinde 2012'de yüzde 7.5 ve 2013'te yüzde 7.1 payı

sahip. Öngörülen istihdam açısından incelendiğinde ise, tekstil ve hazır giyim yatırım teşvik belgelerinde 2012 yılında 26 bin 374 ve 2013 yılında 36 bin 108 kişiye istihdam sağlanmış oluyor. Bu da tüm sektörler toplamında araşmaya yüzde 17.9 ve yüzde 19.0 ile yüksek bir pay oluşturuyor. Sektörün daha da fazla desteklenmesi durumunda istihdamın yapacağı katkının artarak devam edeceği öngünüyor.